

Handläggare:
Ulrika Klemets
Telefon:**Till**
Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2013

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden begär stimulansbidrag för utbyggnad av sex förskoleavdelningar om totalt 4,8 mnkr. Tre avdelningar på förskolan Hälsobrunnen på Eastmansvägen 29, två avdelningar på förskolan Mejeriet på Observatoriegatan 21 och en avdelning på förskolan Lunden på Döbelnsgatan 91-93.
2. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering för omstruktureringskostnader i samband med förskoleutbyggnad om totalt 1,5 mnkr.
3. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering för omstruktureringskostnader i samband med avveckling av lokaler i servicehus om 1,8 mnkr samt tomställning av servicehuslägenheter om 0,3 mnkr.
4. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 0,5 mnkr för ökade kostnader för avskrivningar och 0,2 mnkr för minskade kostnader för internräntor.
5. Stadsdelsnämnden redovisar omslutningsökning om totalt 22,2 mnkr.
6. Stadsdelsnämnden fastställer lägsta beloppsgräns för periodisering (interimsbokföring) i bokslut till 50 000 kr.
7. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapporten.
8. Paragrafen justeras omedelbart.

SAMVERKANSVERSION

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.....	6
1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa	6
1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande	7
1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar.....	10
1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm	11
1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	13
1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad	14
2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras.....	18
2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald	18
2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.....	19
2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg	22
2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten.....	35
3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva.....	40
3.1 Budgeten är i balans	40
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva.....	49
Synpunkter och klagomål.....	50

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Blanketter till SLK

Bilaga 2: Bilaga 2-5 Diagram och volymer

Bilaga 3: Bilaga 6 T2

Sammanfattande analys

I budget för 2013 med inriktning för 2014 och 2015 har kommunfullmäktige formulerat tre inriktningsmål med tillhörande mål för olika verksamhetsområden.

Nedan sammanfattas på vilket sätt stadsdelsnämnden bidrar till inriktningsmålen.

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Nämnden bidrar i hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Fem av de sex tillhörande målen för verksamhetsområdet bedöms uppfyllas under året. Liksom föregående år bedöms att målet *Invånare i Stockholm är självförsörjande* inte kommer uppnås helt.

Personer som ansöker om ekonomiskt bistånd erbjuds stöd för att så långt som möjligt bli självförsörjande. De åtgärder som har vidtagits under de senaste åren för att få ner antalet bidragshushåll har börjat ge resultat. Med väl fungerande interna rutiner och samverkan med övriga interna och externa parter såsom jobbtorg, försäkringskassa och kronofogdemyndigheten och ett oförändrat, eller i bästa fall förbättrat arbetsmarknadsläge, finns goda möjligheter att ytterligare påverka kostnadsutvecklingen av försörjningsstöd till det bättre.

Under sommaren var 102 ungdomar sysselsatta i treveckorsperioder med sommarjobb inom framför allt förskola, äldreomsorg och i parker på Norrmalm.

Nämnden bidrar till delmålet *Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa* bl.a. genom att en stor del av verksamheten upphandlats i konkurrens och att fler aktörer därigenom fått möjlighet att bedriva verksamhet på Norrmalm. Förvaltningen samverkar med entreprenörerna för att utveckla verksamheterna bl.a. genom gemensamma möten, projekt och utbildningar.

Nämnden bidrar till målet om att *Stockholms livsmiljö är hållbar* genom att i sina egna verksamheter leasa miljöbilar, öka andelen ekologiska livsmedel, ställa miljökrav vid upphandling, minska elanvändningen och förbrukningen av kontors- och engångsmaterial, källsortera avfall, verka för en god inomhusmiljö och genom att arbeta enligt nämndens miljöhandlingsplan för 2013.

Nämnden bidrar till målet *Det byggs många bostäder i Stockholm* genom att aktivt delta i utvecklingen av stadsmiljön för bl.a. Hagastaden, Bellevueparken och Cityområdet genom samarbete med bl.a. stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret. Planering av nytilkomna bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) pågår i Hagastaden.

Målet om att *Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna* uppfylls bl.a. genom att förvaltningens verksamheter arbetar för att utbudet av aktiviteter ska upplevas som meningsfulla och stimulerande både för den enskilde och i grupp. I maj genomfördes förskolans dag med en interaktiv utställning av barnens projektarbeten i dammen vid Observatorielunden. Väderkvarnens vård- och omsorgsboende bjöd i juni de boende till vårfest med underhållning.

Till inriktningsmålet hör även målet om att *Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med*

städning samt renhållning. Norrmalms brottsförebyggande råd har inrättat en arbetsgrupp, "Forum Plattan", som består av representanter för Norrmalms stadsdelsförvaltning, socialförvaltningens ungdomsjour, Kulturhuset, Klara närpolis, trafikkontoret, City i samverkan, SL samt norr- och söderortskommuner. För detta arbete har Norrmalms stadsdelsförvaltning nominerats till priset Security Awards 2013 i kategorin "Årets säkerhetsarbete i kommun". Parkupprustningar genomförs kontinuerligt för att öka trygghet och trivsel. Arbetet mot nedskräpning fortsätter genom information och genom att mäta skräpmängderna i parkerna. Parkernas dag genomfördes den 24 augusti för tredje året i rad med guidad vandring i Bellevueparken. Under sommaren har feriearbetande ungdomar i projektet "vackra Stockholm" genomfört förbättringsprojekt i stadens parker. På Norrmalm har ungdomarna bland annat anlagt nya perennplanteringar i Hälsingehöjden.

Medborgarundersökningen har visat att norrmalmsborna är nöjda. Till exempel tycker 70 procent att det är rent och städat på Norrmalm jämfört med stadens snitt som är 58 procent. 80 procent av norrmalmsborna säger att det är tryggt att bo i stadsdelen. Motsvarande siffra för staden är 73 procent.

2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Nämnden bidrar i mycket hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Samtliga fyra tillhörande mål för verksamhetsområdet bedöms uppfyllas under året.

Målet *Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald* uppfylls genom att valfrihet erbjuds inom nämndens verksamhetsområden. Kontaktcenter och e-tjänsten Jämför Service är de viktigaste informationskanalerna på stadens hemsida och kompletteras av material i tryckt form och den information som handläggarna ger anpassad utifrån den enskildes behov.

Målet *Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden* uppnås bland annat genom att barnomsorgsgarantin uppfylls. Förskoleundersökningen genomfördes i mars och april. Norrmalms kommunala förskolor toppade undersökningen på flera områden och nöjdföräldraindex uppgår till 86 procent, vilket är det högsta resultatet i staden. Ett prioriterat område är att bibehålla och öka förskollärartätheten för att säkra den pedagogiska kvaliteten i förskoleverksamheten. Förvaltningen har arbetat med att utveckla samarbetet mellan förskolan och grundskolan för övergången från förskola till förskoleklass.

Det tredje målet *Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg* uppfylls genom hög kvalitet inom alla nämndens verksamhetsområden. Förvaltningen arbetar för att få fram fler lägenheter genom att bevaka alla lämpliga nybyggnads- och ombyggnadsprojekt för att täcka det stora behovet av bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning.

Innerstadens samtliga stadsdelsförvaltningar har anslutit sig till den webbaserade tjänsten Gapet, riktad till personer som vårdar eller stödjer en närstående. Tjänsten innehåller information och gör det möjligt att kommunicera med andra i samma situation samt med de anhängigkonsulenter/anhörigstödare som finns vid de fyra stadsdelsförvaltningarna.

Inom äldreomsorgen och socialtjänsten görs särskilda satsningar på ledarskapet, bland annat genom chefsprogram och handledning för enheternas ledningsgrupper.

Förvaltningen deltog i Rådslaget om äldreomsorgen som hölls på Vasaträffen den 22 maj. Det gavs möjlighet att ställa frågor och föra fram åsikter till representanter från äldreförvaltningen

och stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen samarbetar med äldreförvaltningen i den gemensamma köhanteringen av vård- och omsorgsboenden samt kringarbetet med införande av värdighetsgarantierna.

Nämnden bidrar på flera sätt till målet *Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten* men då sjukfrånvaron visar en negativ trend beräknas målet endast uppfyllas delvis. Fokus ligger på att stärka ledarskapet och medarbetarskapet. Alla chefer ansvarar för att skapa medvetenhet hos medarbetarna om vikten av att ständigt utveckla sitt arbete bl.a. genom lean.

3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Stadsdelsnämnden bidrar i mycket hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. De två tillhörande målen för verksamhetsområdet bedöms kunna uppfyllas helt.

Målet *Alla verksamheter staden finansierar är effektiva* uppnås bl.a. genom att arbetet med ständiga förbättringar enligt lean utvecklats och utökats. För att säkerställa att verksamheterna, oavsett driftsform, håller god kvalitet görs uppföljningar på både verksamhets- och individnivå. Samarbete såväl internt som externt är prioriterat inom samtliga områden.

Nämnden prognostiserar ett överskott om 3 mnkr i jämförelse med budget. Resultatenheterna beräknas öka sina resultatfonder med 1,0 mnkr.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

 Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

 Uppfylls helt

Kommentar

I Vision 2030 är det livliga företagandet ett resultat av effektiv näringslivsservice och ur den innovativa miljön växer nya företag fram.

Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till att kommunfullmäktiges mål uppfylls. Drygt 43 procent av verksamheten har upphandlats i konkurrens. Verksamheterna följs fortlöpande och systematiskt upp för att säkerställa att entreprenörerna följer de avtal som tecknats och att verksamheten håller den kvalitet som avtalats.

Förvaltningen samverkar med entreprenörerna för att utveckla verksamheterna bland annat genom gemensamma möten, projekt och utbildningar.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel upphandlad verksamhet i konkurrens		43,93 %		42 %	36 %	2013

Nämndmål:

Det finns goda förutsättningar för företag och organisationer att driva verksamheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antalet företag på Norrmalm ökar och nämnden har ett förtroendefullt samarbete med sina avtalspartners och god insyn i hur verksamheterna som finansieras med offentliga medel bedrivs.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen arbetar för att de fristående förskolorna ska gå med i stadens gemensamma förskolekö.	2012-01-01	2013-12-31	
✓	Förvaltningen genomför möten med leverantörer och samarbetspartners för ökad kvalitet.	2012-01-01	2013-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

● Uppfylls helt

Kommentar

I Vision 2030 skapar Stockholmsregionen möjligheter till olika slags arbeten och utbildningar för att den som idag inte är självförsörjande ska kunna bli det.

Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppfylls.

Personer som ansöker om ekonomiskt bistånd erbjuds stöd för att så långt som möjligt bli självförsörjande. Arbetslösheten var i juli 2,2 procent på Norrmalm, i jämförelse med hela staden 3,7 procent.

Under årets första sex månader har antalet bidragshushåll, i förhållande till samma period 2012, minskat från 247 till 218 (11,7 procent), vilket medför lägre kostnader för utbetalt försörjningsstöd. Antalet arbetslösa bidragshushåll har under samma period minskat från i genomsnitt 107 till 98. Dock har antalet hushåll med socialmedicinska skäl, som t ex psykisk ohälsa endast minskat med ett hushåll i snitt från 59 till 58. Även antalet bidragstagare i åldern 18-25 år har endast minskat marginellt, från 26 till 25. Drygt 60 drygt av dessa har en problematik som gör att de inte står till arbetsmarknadens förfogande. Antalet barn som lever i familjer som uppbär försörjningsstöd har ökat från 52 till 56.

De personer som är arbetslösa hänvisas till Jobbtorg Stockholm. För att stödja de personer som står långt från arbetsmarknaden till egen försörjning har försörjningsstödsenheten ett arbetsmarknads- och resursteam (AR-teamet) där hittills i år 36 personer haft insatser. Av dessa har 10 gått vidare till egen eller annan försörjning. I genomsnitt har dessa 10 personer varit aktuella vid AR-teamet i drygt 12 månader och haft försörjningsstöd i 67 månader. Hos Jobbtorg resurs har Norrmalm 25 årsplatser. Under perioden maj-augusti har 23 personer. Varit aktuella. Av dessa har fyra personer gått vidare till arbete eller rehabilitering.

De åtgärder som har vidtagits under de senaste åren för att få ner antalet bidragshushåll och därmed kostnaderna har börjat ge resultat. Med väl fungerande interna rutiner och samverkan med övriga interna och externa parter såsom jobbtorg, försäkringskassa och kronofogdemyndigheten och ett oförändrat, eller i bästa fall förbättrat arbetsmarknadsläge, finns goda möjligheter att ytterligare påverka kostnadsutvecklingen av försörjningsstöd till det bättre.

Kostnaderna för tillfälliga boenden har minskat med cirka 40 procent, vilket innebär en kostnadsminskning med 400 000 kronor.

Budget- och skuldrådgivningen bedrivs i samverkan med övriga stadsdelsnämnder i innerstaden. Personer som inte varit aktuella tidigare aktualiseras nu via den öppna rådgivningen. Ungefär hälften av dem som vänder sig till budget- och skuldrådgivningen har kontakt med socialtjänsten i övrigt eller med landstingets psykiatriska verksamhet. Budget- och skuldrådgivarna har hittills i år varit behjälpliga med 56 ansökningar om skuldsanering, varav 10 gällt personer bosatta på Norrmalm. Allt fler av dem som söker budget- och skuldrådgivning har skulder i form av snabblån, s.k. SMS-lån, med höga räntor och som ofta tagits för att kunna betala tidigare lån och krediter.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	27 st		850 st	21 st	1600 st	Tertial 2 2013
 Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	4,4 %	Tertial 2 2013
 Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,4 %	0,43 %	0,4 %	0,4 %	2,3 %	Tertial 2 2013
 Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,27 %	0,29 %	0,29 %	0,29 %	1,4 %	Tertial 2 2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samverkan med	2013-01-01	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument till personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och därmed står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning			
 I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument, till personer som söker ekonomiskt bistånd. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Individen klarar sin egen försörjning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antalet hushåll som är beroende av försörjningsstöd minskar och fler blir självförsörjande. Den genomsnittliga bidragstiden förkortas och kostnader för försörjningsstöd minskar.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel personer med socialmedicinska och rehabiliteringsgsskäl i egen verksamhet som går till egen eller annan försörjning.	27,78 %	23,53 %	25 %	25 %		Tertial 2 2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inventera möjligheter för unga vuxna med funktionsnedsättning att erbjudas adekvat sysselsättningsverksamhet/arbete	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

● Uppfylls helt

Kommentar

I Vision 2030 har innovationer löst många miljöproblem och staden är på god väg att vara fossilbränslefritt till 2050.

Stadsdelsnämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö genom att i sina egna verksamheter leasa miljöbilar, öka andelen ekologiska livsmedel, ställa miljökrav vid upphandling, minska elanvändningen och förbrukningen av kontors- och engångsmaterial, källsortera avfall samt verka för en god inomhusmiljö. Från och med sommaren har förvaltningen två bilar eftersom vuxenenheten valt att inte längre ha någon bil. Utbildning för miljöombud kommer att genomföras den 10 oktober. Förvaltningen arbetar enligt nämndens miljöhandlingsplan 2013.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel dubbdäck		0 %		0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	2013
● Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	23,23 %		22 %	22 %	15 %	Tertial 2 2013
● Andel elbilar		66,67 %		66 %	6 %	2013
● Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	100 %	100%	Aug 2013
● Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar		86,39 %		90 %	tas fram av nämnden/styrelsen	VB 2013
● Elanvändning per kvadratmeter		58 kwh/kvm		58 kwh/kvm	34 kWh	2013
● Mängden matavfall som				30 %	öka	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling						

Nämndmål:

Norrmalms livsmiljö är hållbar

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Den negativa miljöpåverkan från de egna verksamheterna har minskat. Stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Alla enheter ska arbeta enligt miljöhandlingsplanen och rapportera avvikelser i tertialrapporter och verksamhetsberättelse	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm

● Uppfylls helt

Kommentar

I Vision 2030 finns en blandning av bostäder, företag, kultur och service i stadens alla delar. Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till kommunfullmäktiges mål.

Förvaltningen deltar i utvecklingen av stadsmiljön för bl.a. Hagastaden, Bellevueparken och Cityområdet genom samarbete med bl.a. stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret. Planeringen av förvaltningens verksamheter finns med tidigt i planprocesserna.

Förvaltningen och exploateringskontoret arbetar gemensamt för att tillskapa temporära parker i Hagastaden som ska stå klara när de första boende flyttar in.

I Hagastadens kvarter 2 till 6 planeras 48 lägenheter i form av särskilda boenden för personer med funktionsnedsättning, varav två servicebostadsenheter med femton lägenheter vardera och tre gruppboendestäder med vardera sex lägenheter. Förvaltningen har gett fastighetskontoret i uppdrag att ta fram handlingar och hyreskalkyler för beslutsunderlag till nämnden och kommunstyrelsens ekonomiutskott. Ett genomförandeärende kommer att föreläggas nämnden innan detta års slut.

För att tillskapa fler omsorgslägenheter har direktkontakt tagits med enskilda hyresvärdar och en bostadsrättsförening i närheten av de två befintliga servicebostadsenheterna för att försöka

utöka dessa två enheter. Den ena enheten, Frejgatans servicebostadsenhet, har på så sätt ökat med två lägenheter och enheten omfattar nu 14 lägenheter. Förvaltningen har också under våren gjort en framställan till bostadsförmedlingen om fler lägenheter i dessa områden men framställan har avslagits. Förvaltningen kommer att fortsätta med denna arbetssätt.

Förvaltningen fortsätter att bevaka lediga lokaler för att se om dessa kan byggas om till LSS-boenden. Något ytterligare boende kommer dock inte att kunna färdigställas under 2013 varför årsmålet om fem nya lägenheter endast delvis kommer att uppnås.

Hagastadens fem första bostadskvarter behöver kapacitet för att ta emot 250 förskolebarn. Förvaltningen har utifrån sin utredning kommit fram till att varje förskola behöver innehålla 60-70 barn för att fungera väl både pedagogiskt och ekonomiskt vilket innebär en önskan om fyra förskolor i detta område med en placering om två förskolor i samma kvarter. Etableringstakt och fördelning av förskolor mellan byggherrarna har utarbetats i samråd mellan exploateringskontoret och förvaltningen.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal nytillkomna bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		7 st		5 st	tas fram av nämnden	2013
Kommentar Förvaltningen har under året tillskapat två lägenheter med särskild service och bevakar alla nybyggnadsprojekt i stadsdelen. Planering av nytillkomna LSS-bostäder med särskild service pågår i Hagastadens första bostadskvarter med tidigast möjliga inflyttning hösten 2017.						

Nämndmål:

Nämnden påverkar omfattning och inriktning på stadsutvecklingen på Norrmalm

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden bidrar till att processen för nya bostäder på Norrmalm är genomtänkt och effektiv samt att nämndens behov för sina verksamheter kommer med i planeringen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bevaka tillgängligheten när nya lokaler och bostäder planeras	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

 Uppfylls helt

Kommentar

I Vision 2030 är Stockholm en mångsidig och upplevelserik storstad med större utbud än någon annanstans i Sverige.

Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Förvaltningens verksamheter arbetar för att utbudet av aktiviteter ska upplevas som meningsfulla och stimulerande både för den enskilde och i grupp. Vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter inom äldreomsorgen anordnar kontinuerligt en rad aktiviteter t.ex. teater, gymnastik och promenader. I juni bjöd Väderkvarnen de boende till vårfest med underhållning. Öppna träffpunkter och samarbete med frivilligorganisationer bidrar också till ett varierat utbud med fysisk aktivitet och kultur för äldre på Norrmalm. Under våren har förvaltningen i samarbete med frivilligorganisationen Äldrekontakt också arrangerat Alla äldres dag med kulturella inslag i Humlegården.

Under skolloven har barn och ungdomar erbjudits aktiviteter i samarbete med biblioteket och Parkleken i Vasaparken har, under perioden maj till september, genomfört kulturkvällar för familjer. I maj genomfördes förskolans dag med en interaktiv utställning av barnens projektarbeten i dammen vid Observatorielunden. Enligt medborgarundersökningen på Norrmalm instämmer 70 procent i att det för barn och ungdomar finns möjligheter att utöva kultur t.ex. spela teater, skapa musik etc.

Nämndmål:

Brukarna är nöjda med kulturaktiviteterna och uppmuntras till fysisk aktivitet.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn, ungdomar och äldre är nöjda med utbudet av aktiviteter. Aktiviteterna upplevs som meningsfulla och stimulerande.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel brukare som är nöjda med aktiviteterna på Norrmalms vård- och omsorgsboenden.		69 %		69 %		2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel föräldrar som anser att förskolan ger barnen möjligheter till eget kulturskapande och kulturupplevelser.	72,01 %	59,95 %		75 %		2013
Kommentar Förvaltningen kommer att genomföra utbildningar i estetiska uttryckssätt för pedagoger och erbjuda kulturevenemang för barnen.						

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

 Uppfylls helt

Kommentar

I Vision 2030 har den aktiva samverkan mellan staden, fastighetsägarna, företagarna, medborgarna och polisen gjort Stockholm till världens renaste, tryggaste och mest tillgängliga huvudstad. Trygghet råder både i utemiljön och i hemmen.

Stadsdelsnämnden bidrar i mycket hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

För att öka tryggheten och säkerheten på Plattan på Sergels Torg har en arbetsgrupp "Forum Plattan" inrättats. Gruppen, som är knuten till Norrmalms brottsförebyggande råd (Brå), består av representanter för Norrmalms stadsdelsförvaltning, socialförvaltningens ungdomsjour, Kulturhuset, Klara närpolis, trafikkontoret, City i samverkan, SL samt norr- och söderortskommuner. För detta arbete har Norrmalms stadsdelsförvaltning nominerats till priset Security Awards 2013 i kategorin "Årets säkerhetsarbete i kommun".

Det brottsförebyggande rådet har annonserat i lokalpress om hur man som äldre ska skydda sig mot de vanligaste brotten som drabbar äldre, såsom fickstöld, bedrägeri och stöld i bostad. Förvaltningen fortsätter med befintliga, men också nya arbetssätt för att lättare kunna uppmärksamma och motverka äldres utsatthet. Genom Brå utvecklas samarbetsformer för en effektivare informations- och kunskapsspridning till chefer och medarbetare.

Förnyelse, upprustning och skötsel av stadsdelens parker och grönområden styrs av den lokala parkplanen. Entreprenaden för parkskötsel ligger till grund för de insatser som ska hålla grönyrtorna välskötta och attraktiva. Avtalet för gällande entreprenad löper ut den 30 september 2014. Under 2013 pågår arbetet med att ta fram ett nytt förfrågningsunderlag för upphandling av entreprenad för parkskötsel.

Parkupprustningar genomförs kontinuerligt för att öka trygghet och trivsel i stadsdelsområdets parker. Under 2013 pågår till exempel upprustning av parken Blåkråkan, arbetet med

Bellevueparkens förnyelse fortsätter och arbetet med att ta fram ett program för upprustningen av lekplatsen i Vanadislundens nedre del inleds. Parkernas dag genomfördes den 24 augusti för tredje året i rad med guidad vandring i Bellevueparken. Under sommaren har feriearbetande ungdomar i projektet "vackra Stockholm" genomfört förbättringsprojekt i stadens parker. På Norrmalm har ungdomarna bland annat anlagt nya perennplanteringar i Hälsingehöjden.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	80 %			79 %	72 %	2013
 Stockholmar nas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	70 %	64 %		66 %	62 %	2013
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA		100 %		100 %	100 %	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Den upplevda tryggheten bland invånarna på Norrmalm är hög

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånare på Norrmalm känner sig i hög grad trygga såväl inomhus som utomhus. Parkvägar och gångstråk är trygga och tillgängliga. Invånarna vet vart de ska vända sig för att få information om stadens service och tjänster och var de lämnar eventuella klagomål eller förbättringsförslag.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbeta med belysningsprogram för parker tillsammans med trafikkontoret	2013-01-01	2013-12-31	
 Implementera Bemötandeguiden för att öka delaktigheten och tillgängligheten	2013-01-01	2013-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	för personer med funktionsnedsättning			
✓	Informera medborgarna i nämndens månadsannons om de informationskanaler staden erbjuder för personer med funktionsnedsättning	2013-01-01	2013-12-31	
▶	Informera nämndens entreprenörer om att personer med funktionsnedsättning har rätt att få information och kommunicera utifrån sina förutsättningar	2013-01-01	2013-12-31	
▶	Trygghetsvandringar genomförs med polisen och trafikkontoret	2012-01-01	2013-12-31	
✓	Tydliggöra för medborgarna vart de kan vända sig med klagomål och förbättringsidéer.	2013-01-01	2013-12-31	
✓	Undersöka om personer med funktionsnedsättning kan ta del av det informationsmaterial som finns.	2013-01-01	2013-12-31	
▶	Utvalda enheter genomför krisövningar.	2011-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Parker och grönområden är välskötta, trygga och attraktiva

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns plats för både aktiviteter och avkoppling i trygga, tillgängliga, välskötta parker och Norrmalmsborna är delaktiga i parkutvecklingen. De gröna sambanden mellan parkerna inbjuder till promenader och cykelturer.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Anordna tillfälliga aktiviteter / händelser i parkerna	2013-01-01	2013-12-31	
▶	Arbetet mot nedskräpning fortsätter	2013-01-01	2013-12-31	
▶	Fortsätta uppdatering av parkplanen	2012-01-01	2013-12-31	
✓	Genomföra skräpmätning	2012-01-01	2013-12-31	
▶	Identifiera mindre använda grönområden som kan aktiveras och förskönas.	2013-01-01	2013-12-31	
▶	Slutföra arbetet med att inventera hur tillgängligheten kan förbättras i parkmiljön.	2012-01-01	2013-12-31	
✓	Upprätta program för underhållsåtgärder/reinvesteringar	2012-01-01	2013-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald

● Uppfylls helt

Kommentar

I Vision 2030 har Stockholm en mycket uppskattad samhällsservice som ger stockholmarna stora möjligheter att välja mellan olika vård- och omsorgsgivare och förskolor.

Stadsdelsnämnden bidrar i mycket hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Valfrihetssystem finns inom nämndens verksamhetsområden. Kontaktcenter och e-tjänsten Jämför service är de viktigaste informationskanalerna på stadens webbplats. Som komplement till Jämför service ger förvaltningen såväl skriftlig som muntlig information anpassad utifrån den enskildes behov. De kommunala förskolorna på Norrmalm genomför regelbundna visningar för föräldrar samt informerar om förskoleverksamheten och vilka valmöjligheter som finns inom stadsdelen.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	76 %	71 %		76 %	76 %	2013
● Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning		75,5 %		68 %	68 %	2013
● Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst		89 %		71 %	71 %	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsböende		85 %		56 %	56 %	2013

Nämndmål:

Invånarna på Norrmalm har kunskap om de olika valmöjligheter som erbjuds.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarna på Norrmalm har kunskap om olika valmöjligheter och gör välgrundade val.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolorna genomför visningar av förskolorna för föräldrarna inför val av förskola.	2013-01-01	2013-12-31	
 Två gånger om året informerar representanter från förskole- och fritidsavdelningen om valmöjligheter av förskola och rutiner för intagningsprocessen till förskolan på öppna förskolan.	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden

 Uppfylls helt

Kommentar

I Vision 2030 erbjuder Stockholm en trygg och inspirerande miljö att växa upp i. Från förskola till gymnasieskola tas barn och ungdomars nyfikenhet tillvara.

Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Förskolorna arbetar för att utveckla verksamheten bland annat utifrån resultaten från förskoleundersökningen.

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under perioden januari till och med augusti. Den 30 augusti var 1909 barn inskrivna i den kommunala förskoleverksamheten, vilket är i det närmaste samma antal som i augusti 2012. De senaste årens ökning av antalet inskrivna barn har nu planat ut.

Ett prioriterat område är att bibehålla och öka förskollärartätheten för att säkra den pedagogiska kvaliteten i förskoleverksamheterna. Ett utvecklingsarbete fortgår i syfte att attrahera förskollärare i den kommunala förskoleverksamheten.

Under våren har ett pedagogiskt café genomförts med medarbetare från förskolan och grundskolan kring övergången från förskola till förskoleklass. En arbetsgrupp bestående av rektorer, biträdande rektorer, förskolechefer och biträdande förskolechefer har arbetat med att utveckla samarbetet mellan förskolan och grundskolan. Ett gemensamt underlag för dokumentation har tagits fram för övergången från förskola till förskoleklass och det användes i sin helhet för första gången detta år.

Förskoleundersökningen genomfördes i mars och april. Undersökningens resultat visar höga värden i föräldrarnas bedömning av förskolans uppfyllande av läroplanen. Norrmalms kommunala förskolor toppade undersökningen på flera områden och nöjdföräldraindex uppgår till 86 procent vilket är det högsta resultatet i staden.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete		100 %		100 %	tas fram av nämnden	2013
● Andel förskollärare av antal anställda		53 %		50 %	42 %	2013
● Andel nöjda föräldrar	86 %			85 %	85 %	2013
● Antal barn per grupp		12 barn/avd.		14	16	2013
● Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)		4,84 st		4,9 st	4,9	2013
● Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"		4,2		3,9	3,6	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram aktiviteter för att säkerställa en välfungerande övergång från förskola till förskoleklass.	2013-01-01	2013-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att andelen förskolelärare ökar.	2013-01-01	2013-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att öka föräldrarnas kunskaper om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling	2013-01-01	2013-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med att dokumentera och följa upp förskolebarnens utveckling.	2013-01-01	2013-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik och språkutveckling	2013-01-01	2013-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Alla förskolebarn lär och utvecklas i en trygg och pedagogisk miljö.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barnen utvecklar sina språkliga och kommunikativa förmågor. Barnen utvecklar sin förståelse för naturvetenskap, teknik och matematik. Barnen har inflytande och är delaktiga i verksamhetens utformning. Barnen utvecklar sin identitet och sin förståelse för grundläggande demokratiska värden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Den pedagogiska miljön på förskolorna anpassas utifrån de behov barn med funktionsnedsättningar har.	2012-01-01	2013-12-31	
✓ Förskolorna ska utveckla formerna för samråd och samverkan med	2012-01-01	2013-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	föräldrarna.			
✓	Handlingsplaner upprättas och följs upp för barn med funktionsnedsättningar i förskolan.	2012-01-01	2013-12-31	
✓	Medarbetare inom förskolan erbjuds handledning och utbildning kring barn med funktionsnedsättningar.	2012-01-01	2013-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

● Uppfylls helt

Kommentar

I Vision 2030 är bra och snabb service lika självklart som ett gott bemötande.

Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Barn och unga

Vid årsskiftet 2012/2013 gjordes en ändring i socialtjänstlagen som innebär att beslut om att inleda eller inte inleda en barnavårdsutredning ska, om det inte finns synnerliga skäl, fattas inom 14 dagar efter att anmälan kommit in. Samtidigt gjordes ytterligare en lagändring som innebär att bedömning av om barnet eller den unge är i behov av omedelbar hjälp ska göras samma dag som anmälan inkommer. Den nya lagstiftningen innebär bl.a. att utredning kommer att inledas i fler ärenden inom familjeenheten.

Inom familjeenheten pågår ett utvecklingsarbete, med stöd av den metodutvecklare som finansieras av Europeiska Socialfonden. Målet är att ge kunskap om den evidensbaserade praktikens olika delar och hur detta systematiskt ska användas i alla utredningar av barn- och ungdomar.

Familjeenheterna vid stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm har inlett ett samarbete med landstingets barn- och ungdomspsykiatri. Syftet är att utveckla arbetet i ärenden där det finns svåra konflikter mellan föräldrarna vad gäller barnets eller den unges behov av insatser.

Med utgångspunkt i Stockholmsenkäten 2012 har en rad olika preventiva insatser initierats och utvecklats på Norrmalm under 2013. Stadsdelarna i innerstaden har tillsammans med närpolis i city polismästardistrikt tagit ett samlat grepp kring det alkoholförebyggande arbetet i innerstaden. En rad gemensamma alkoholförebyggande insatser och aktiviteter har genomförts under våren och inför skolavslutningen såsom en kampanj med budskap i media, utskick och flyers till föräldrar och andra vuxna. Sammanfattningsvis konstaterar polisen att det blev en mycket lyckad skolavslutning med minskad mängd alkohol och en påtagligt minskad berusning bland ungdomarna.

Norrmalms preventionssamordnare har deltagit i socialförvaltningens planering för att

utveckla det cannabisförebyggande arbetet och framtagandet av ett antal åtgärder som kan genomföras gemensamt över staden.

Under sommaren var 102 ungdomar sysselsatta i treveckorsperioder med sommarjobb inom framför allt förskola, äldreomsorg och parkskötsel på Norrmalm.

Från Norrmalm har 186 barn och ungdomar varit på kolloverksamhet i sommar. Förvaltningen har i samarbete med Stadsbiblioteket genomfört bokkollo med 20 barn och ungdomar. Barn och ungdomar har också erbjudits att delta i Strömmens sportfiske vid Skeppsholmen. Vasastans fritidsgård har haft öppet sju dagar i veckan och för barn med funktionsnedsättning har fritidsverksamhet erbjudits en gång i veckan på kvällstid.

Vuxna och äldre

Vid socialtjänstens allmänpsykiatriska boendestödsteam (Sas-teamet) pågår sedan i våras ett metodutvecklingsarbete som fortlöpande sammanställs i en arbetsguide som består av två delar. Den ena delen är en manual där den enskilde och dennes kontaktperson tillsammans beskriver problemområden, formulerar mål och gemensamt kommer fram till ett lämpligt arbetssätt. Den andra delen utgörs av en erfarenhetsbank där användbara kunskaper, arbetssätt och tips samlas.

Samverkan, om stöd till personer som utsatts för våld i nära relationer, med stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen och Östermalm fortsätter. Utvecklingsmedel från Socialstyrelsen har beviljats för ett fjärde projektår. Fokus kommer att ligga på förbättrad styrning av arbetet inom berörda verksamheter, förbättrade rutiner och metodutveckling inom tre pilotprojekt. Fokus för projekten är äldreomsorgen, familjerätten och de specialister som särskilt arbetar med våldsutsatta.

Förvaltningen följer systematiskt upp samtliga verksamheter under nämndens ansvar för att garantera att avtalen följs och att en god kvalitet upprätthålls. Vid sidan av de planerade verksamhetsuppföljningarna har också oanmälda besök genomförts i samtliga stadsdelens vård- och omsorgsboenden. För att ytterligare förbättra kvaliteten i uppföljningarna medverkar förvaltningen i stadens övergripande projekt Kvalitetssäkring och uppföljning inom äldreboenden, tillsammans med stadsdelarna Östermalm, Kungsholmen och Skärholmen.

Under 2013 koncentreras utbildningarna för medarbetarna särskilt på att förbättra den sociala dokumentationen, dvs. genomförandeplanernas och de dagliga löpande anteckningarnas innehåll. Den sociala dokumentationen har förbättrats så att genomförandeplanens innehåll i än högre utsträckning utformas utifrån den äldres önskemål om sin dagliga omsorg.

För att öka de äldres trygghet pågår det förebyggande arbetet inom flera områden. Uppsökande verksamhet för äldre som fyllt 80 under året och kostnadsfri vaktmästarservice för personer som fyllt 75 år, är ett par exempel. Som ett led i arbetet med att öka de äldres trygghet har ett informationsmöte hållits i samarbete med närpolis, syn- och hörselkonsulent, biståndshandläggare och anhörigkonsulent. Anhöriga erbjuds olika stödinsatser. Förvaltningens anhörigkonsulent ger också individuellt anpassat stöd till personer som vårdar en närstående.

Innerstadens samtliga stadsdelsförvaltningar har anslutet sig till GAPET, som är en webbaserad tjänst riktad till personer som vårdar eller stödjer en närstående. Tjänsten innehåller en hel del information och gör det samtidigt möjligt att kommunicera med andra i

samma situation samt med de anhörigkonsulenter/anhörigstödare som finns vid de fyra stadsdelsförvaltningarna. GAPET är således ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas verksamhet.

Förvaltningen deltog i Rådslaget om äldreomsorgen som hölls på Vasaträffen den 22 maj. Det kom cirka 75 personer som gavs möjlighet att ställa frågor och föra fram åsikter till representanter från äldreomsorgen och förvaltningen. Synpunkter framfördes om bl.a. hemtjänstinsatser, måltider och olika boendeformer.

Förvaltningen arbetar tillsammans med Äldre Direkt för att informationen, både muntlig, skriftlig och i digital form kring valfriheten, blir ännu tydligare och mer lättillgänglig. Förvaltningen samarbetar med äldreomsorgen i den gemensamma köhanteringen av vård- och omsorgsboenden.

Arbetet med införande av värdighetsgarantierna pågår i samarbete med äldreomsorgen. Chefer och medarbetare har deltagit och deltar i värdegrundsbildningar på olika nivåer.

Verksamheterna inom stadsdelens äldreomsorg bedriver kontinuerligt förbättringsarbete så att den äldre så långt det är möjligt är delaktig i utredningen och biståndsbeslutet.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	91,53 %	83,58 %	80	80 %	80 %	Tertial 2 2013
● Andel enskilda som ökat sin funktionsförmåga inom socialpsykiatrin		48 %		55 %	tas fram av nämnden	2013
● Andel personer med insatser		81 %		80 %	80 %	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)						
 Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar		63,64 %		95 %	tas fram av nämnden	2013
 Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeområden och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	71,83 %	78,79 %	65	65 %	65 %	Tertial 2 2013
 Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden		8 %		50 %	-	2013
Kommentar När det tidigare årsmålet om 50 % beräknades togs inte hänsyn till flödet av nytillkomna försökslägenheter under 2013. Under året har hittills tillkommit 10 lägenheter vilket gör målet omöjligt att uppnå, eftersom						

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
försöksperioden inte kan avslutas inom första året.						
● Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		65 %		75 %	tas fram av nämnden	2013
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		86 %		90 %	öka	2013
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		76 %		77 %	öka	2013
● Andel personer med funktionsnedsättning				55 %	tas fram av nämnden	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
dsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsne dsättning)						
● Andelen barn och ungdomar med funktionsne dsättning som deltar i fritidsverksa mhet. (stöd och service till personer med funktionsne dsättning)					tas fram av nämnderna	2013
Kommentar Frågan finns inte med i någon av stadens brukarundersökningar då det visat sig svårt att definiera målgruppen. Det finns därför inget resultat att utgå från, varför det inte gått att sätta något årsmål.						
● Andelen personer med funktionsne dsättning som upplever att de har en fungerade bostad (stöd och service till personer med funktionsne dsättning)		84 %		85 %	tas fram av nämnden	2013
● Andelen personer med funktionsne dsättning som övergår till lönearbete		1,8 %		1 %	tas fram av nämnden	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
efter deltagande i dagliga verksamhet er enligt LSS eller dagverksam heter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsne dsättning)						
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS- boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsne dsättning)		87 %		91 %	91 %	2013
 Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsne dsättning)		81 %		91 %	91 %	2013
 Nöjda brukare - korttidsboe nde (stöd och service till personer med funktionsne dsättning)		91 %		91 %	91 %	2013
 Nöjda brukare - LSS- boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med		82 %		89 %	89 %	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
funktionsne dsättning)						
● Andelen nöjda omsorgstag are biståndsbed ömd dagverksam het (äldreomsor g)		94 %		91 %	90 %	2013
● Andelen nöjda omsorgstag are - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsor g)		85 %		85 %	84 %	2013
● Andelen nöjda omsorgstag are - vård- och omsorgsboe nde (äldreomsor g)		86 %		84 %	84 %	2013
● Maten smakar bra - Vård och omsorgsboe nde (äldreomsor g)		79 %		76 %	76 %	2013
● Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboe nde (äldreomsor g)		80 %		76 %	76 %	2013
● Omsorgstag arnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen		75 %		75 %	75 %	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)						
 Omsorgstagar- arnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)		86 %		86 %	85 %	2013
 Omsorgstagar- arnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)		90 %		90 %	90 %	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska säkerställa att stadens riktlinjer för samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa är implementerad i alla förskolor och skolor	2013-01-01	2013-12-31	
 Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31	
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen inventera möjligheten att bygga om/ omvandla befintliga byggnader till gruppboende eller serviceboende.	2013-01-01	2013-12-31	
 Stadsdelsnämnderna, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra i tidigt skede planera för omsorgslägenheter i stadsutvecklingsområden.	2013-01-01	2013-12-31	
 Säkerställ att nämnderna beställer de	2013-01-01	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
gruppboheter som behövs.			
✓ Förstärka arbetet med att erbjuda kollo. Både riktade insatser och generellt tillgängliggöra informationen. Möjligheten till anmälan ska finnas digitalt och manuellt.	2013-01-01	2013-12-31	
▶ Nämnderna och stadens bolag ska beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	2013-01-01	2013-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska strukturerat arbeta med att förbättra brukarnas nöjdhet	2013-01-01	2013-12-31	
▶ Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att äldreomsorgens myndighetsutövning och kommunala utförare arbetar i enlighet med Stockholms stads värdegrund och värdighetsgarantier	2013-01-01	2013-12-31	
▶ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Barn och ungdomar har goda uppväxtvillkor

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och ungdomar som farit illa och/eller befunnit sig i riskzonen har skäliga levnadsförhållanden och utvecklas gynnsamt. Ungdomars tobak, alkohol och cannabisanvändning har minskat.

Relationen mellan föräldrar och barn har förstärkts genom att de deltagit i föräldrastödsprogram. Ungdomar får sommarjobb och erbjuds fritidsaktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fritids- och kulturaktiviteter som anordnas ska vara tillgängliga för ungdomar med funktionsnedsättningar.	2012-01-01	2013-12-31	
▶ Samarbetet med andra förvaltningar och särskolan ska utvecklas för att erbjuda fritidsaktiviteter och mötesplatser för ungdomar med funktionsnedsättningar.	2012-01-01	2013-12-31	
✓ Socialtjänsten anordnar seminarium för förskolans och skolans personal angående anmälningsplikten vad gäller barn som far illa.	2012-01-01	2013-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Socialtjänsten anordnar seminarium för verksamhet i egen regi och entreprenörer angående anmälningsplikten vad gäller barn som far illa.	2013-01-01	2013-12-31	
✓	Ungdomar med funktionsnedsättningar erbjuds fritidsaktiviteter i stadsdelen.	2012-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Invånarna på Norrmalm lever ett så självständigt liv som möjligt utifrån sina förutsättningar

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler personer lever ett liv utan missbruk av alkohol och droger. Personer med funktionsnedsättning klarar sitt dagliga liv, har en hållbar boendesituation och en meningsfull sysselsättning. Fler personer deltar på lika villkor i samhällets gemenskap.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel personer som vid ASI-uppföljning har lägre behov av hjälp och mindre problem än i grundintervjuen.		63,64 %		60 %		2013
◆ Antal personer som vräkts där information om vräkningsshot i förväg inkommit till förvaltningen och det funnits möjlighet att återvinna hyresrätten		25 %		0 %		2013
Kommentar Två personer har vräkts där information om vräkningsshot inkommit i förväg. Personerna har trots upprepade försök ej medverkat i utredningen.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjuder praktikplatser för personer med funktionsnedsättning.	2012-12-10	2013-12-31	
 Följa upp brukarundersökningar på dagliga verksamheten för att säkerställa ett gott bemötande.	2013-01-31	2013-12-31	
 Följa upp brukarundersökningar på LSS-gruppbostäderna för att säkerställa ett gott bemötande.	2012-01-01	2013-12-31	
 Inventera behov av enkelt avhjälpta hinder i förvaltningens övriga lokaler inkl. nämndens sammanträdeslokal.	2012-01-01	2013-12-31	
 Inventera behov av omsorgslägenheter för personer med funktionsnedsättning.	2012-01-01	2013-12-31	
 Inventera hur många personer med funktionsnedsättning som erhållit omsorgslägenheter.	2012-01-01	2013-12-31	
 Inventera möjliga praktikplatser för personer med funktionsnedsättning inom verksamheter finansierade av nämnden.	2013-01-31	2013-12-31	
 Socialtjänsten utvecklar en evidensbaserad praktik (kunskapsbaserad socialtjänst).	2013-01-31	2013-12-31	

Nämndmål:

Personer som utsatts för våld i nära relationer får stöd.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personer utsatta för våld i nära relation erbjuds ett samordnat individuellt utformat stöd för att förändra sin situation. Medarbetare har kunskap att upptäcka om någon är utsatt och vet vilket stöd som kan erbjudas.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal personer som deltagit i insatser utifrån sina behov som brottsoffer		12		15		2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Informationsmaterial tas fram som vänder sig till personer utsatta för relationsvåld.	2012-01-01	2013-03-31	
▶	Lokal resursgrupp mot relationsvåld träffas fyra gånger per år	2012-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Äldre får god vård, service och omsorg

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Den äldre bemöts med respekt och är trygg med den vård, service och omsorg som ges. Omsorgen anpassas individuellt så att den äldre ges förutsättningar att känna meningsfullhet och välbefinnande.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel anhöriga som är nöjda med hur anhörigstöd et fungerar.		88 %		80 %		2013
● Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshanläggare inom äldreomsorgen.		98 %		93 %		2013

Nämndmål:

Äldre har valfrihet och är med och utformar den egna vården och omsorgen

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Den äldre har i utformningen av vården och omsorgen självbestämmande över sitt liv och sin vardag genom olika valmöjligheter. Den äldre är informerad om sina rättigheter och är med och utformar genomförandeplanen som beskriver hur, var och när beviljade insatser ska

utföras.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel brukare som är nöjda med informationen om äldreomsorgen.				90 %		2013
● Andelen brukare som uppger att de varit delaktiga i utredningen om bistånd.				90 %		2013

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

● Uppfylls helt

Kommentar

Sjukfrånvaron per juli 2013 beräknat för rullande 12 månader är 6,44 procent vilket är en ökning sedan årsskiftet med 0,23 procentenheter.

Äldreomsorgsavdelningen har en sjukfrånvaro på 6,29 procent vilket är en minskning med 0,21 procentenheter sedan årsskiftet. Socialtjänstavdelningen har en sjukfrånvaro på 4,55 procent vilket är en ökning med 0,62 procentenheter. Förskole- och fritidsavdelningen har en sjukfrånvaro på 7,02 procent vilket är en ökning med 0,33 procentenheter sedan årsskiftet. Där sjukfrånvaron ökat har det i huvudsak skett i intervallen dag 91-180 och dag 181-365.

Årsmålet om sjukfrånvaro på 4,9 procent kommer inte att uppnås och därför intensifieras ansträngningarna ytterligare. Förvaltningen kommer till exempel att inom befintliga resurser omfördela arbetet för att särskilt kunna satsa på koordinering av rehabiliteringsinsatser som kräver många externa kontakter. I juni 2013 antog förvaltningen en strategi för att sänka sjukfrånvaro med tillhörande aktivitetsplan. På samtliga enheter pågår implementeringen av strategin och genomförande av aktiviteterna. Dessutom har utbildning genomförts för chefer och biträdande chefer om alkohol och droger i arbetslivet och om hur arbetsgivaren ska agera för tidig upptäckt samt ett seminarium om stadens och Försäkringskassans respektive rehabiliteringsprocesser.

Arbetsrelaterad sjukskrivning under graviditet står för en stor andel sjukfrånvaro inom förskoleverksamheten. Ett arbete pågår med gemensamma förhållningssätt för att förebygga att denna sjukfrånvaro uppkommer. Exempel på åtgärder är att anpassa arbetsuppgifterna för att undvika lyft. Förskole- och fritidsavdelningen kommer också att bjuda in representanter

för projektet Verksamhet och hälsa för att närmare studera de mycket positiva effekter som projektet har haft på sjukfrånvaron i några stadsdelsnämnder.

Inom äldreomsorg och socialtjänst görs särskilda satsningar på ledarskapet, bland annat genom chefsprogram och handledning för enheternas ledningsgrupper. Satsningar på medarbetarnas kompetensutveckling pågår kontinuerligt, vilket bl.a. resulterat i att över 90 % av omsorgspersonalen har adekvat grundutbildning.

Antalet tillsvidareanställda med deltidsanställning har minskat jämfört med kartläggningen förra året. Av förvaltningens 719 tillsvidareanställda har 82 personer deltidsanställning, vilket motsvarar en andel på cirka elva procent deltidsanställda. Av de 82 med deltidsanställning visar årets kartläggning att elva medarbetare önskar heltidsanställning eller utökad sysselsättningsgrad. Dessa elva medarbetare är främst sysselsatta inom köksverksamhet i förskola samt inom äldreomsorgens hemtjänstverksamhet. Cheferna har gjort bedömningen att verksamheterna i nuläget inte har behov av utökning. En rutin införs under hösten för att bevaka att dessa medarbetares önskemål kan tillgodoses när tillfälle till utökning finns.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	102 st	150 st		30 st	5100	2013
 Aktivt Medskapen deindex		81		82	80	2013
 Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	100 %	61,54 %		100 %	75 %	2013
 Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare		78 %		80 %	80	2013
 Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete.		95 %		97 %	92	2013
 Sjukfrånvaro	6,4 %	6,1 %	6,2 %	4,9 %	4,4 %	Tertial 2 2013
Kommentar						
Årsmålet om sjukfrånvaro på 4,9 % kommer inte att uppnås. Åtgärder som kommer att vidtas är bl.a. särskild						

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
satsning på samordning av rehabilitering, genomföra aktiviteterna i strategin för att sänka sjukfrånvaro samt förebygga sjukskrivningar som relaterar till graviditet och arbete i barngrupp.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Ledarskapet är aktivt och kommunikativt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ledarskapet är engagerat och ger goda förutsättningar till utveckling av verksamheten. Måluppfyllelsen är hög och verksamheten är trygg med prioriteringarna. Upplevelsen av delaktighet och inflytande skapar arbetsglädje, engagemang och goda resultat. En förståelse och ett engagemang för lean finns vilket bidrar till en gynnsam verksamhetsutvecklingen.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Chefen skapar förutsättningar för alla arbetsplatser att ta tillvara idéer om förbättringar.				77 %		2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla chefer driver verksamhetsutveckling genom lean.	2013-01-01	2013-12-31	
 Chefer ges stöd i kommunikativt ledarskap med fokus på dialog och feedback.	2013-01-01	2013-12-31	
 Chefer på alla nivåer ges individuell återkoppling på sitt ledarskap utifrån medarbetarenkäten.	2013-01-01	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Säkerställa att all rekrytering är kompetensbaserad och icke-diskriminerande.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Medarbetarskapet är utvecklingsinriktat och delaktigt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetarna är engagerade och tar ansvar för att både utföra och utveckla sitt arbete.

Upplevelsen av delaktighet och inflytande skapar arbetsglädje, engagemang och goda resultat.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som har en hälsocoach.		100 %	100 %	100 %		Tertial 2 2013
 Andel enheter som har en lean-handledare		100 %		100 %		2013
 Andelen medarbetare som väl känner till stadens Vision 2030.				66 %		2013
 Medarbetare bidrar med nya idéer till verksamhet utveckling.				77 %		2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla enheter ska behandla Jämställdhets- och mångfaldsplanens checklistor på APT.	2013-01-01	2013-12-31	
 Alla enheter ska upprätta en handlingsplan för att sänka sjukfrånvaron och öka frisknärvaron. Medarbetare ska göras delaktiga genom diskussioner på APT.	2013-01-01	2013-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Medarbetare som vill utvecklas vidare och anta chefsuppdrag ska stödjas.	2013-01-01	2013-12-31	
▶	Samtliga medarbetare ges möjlighet att arbeta med resultatet av medarbetarenkäten.	2013-01-01	2013-12-31	
▶	Samtliga medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan som uppdateras.	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

● Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Budgeten är i balans

● Uppfylls helt

Kommentar

Nämnden prognostiserar ett överskott om 4,0 mnkr före och om 3,0 mnkr efter resultatöverföringar. Prognosen inkluderar beräknade prestationsförändringar om totalt 1,1 mnkr. Begärda budgetjusteringar om totalt 3,9 mnkr ingår inte i prognosen, vilket betyder att om budgetjusteringarna beviljas förbättras prognosen med motsvarande belopp. För investeringsmedel avseende inventarier beräknas ett överskott om 2,2 mnkr.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,8 %	99,97 %		100 %	100 %	Tertial 2 2013
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,7 %	100,3 %		100 %	100 %	Tertial 2 2013
● Nämndens prognossäkerhet T2	0 %	0 %		+/- 0 %	+/- 1 %	2013

Nämndmål:

Alla enheter ska ha en budget i balans.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarna får största möjliga nytta för sina skattepengar.

Uppföljning av driftbudget

För hela året prognostiseras nettokostnaderna till 961,8 mnkr. För kostnader prognostiseras totalt 1 139,4 mnkr och för intäkter prognostiseras 177,6 mnkr. Prognosen inkluderar ökade prestationsförändringar om 1,1 mnkr. Årsprognosen visar överskott om 4 mnkr mot budget

före resultatöverföringar och 3 mnkr efter. Större underskott återfinns inom ekonomiskt bistånd om 3,7 mnkr och inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning om 3,2 mnkr. Överskott redovisas inom nämnd- och förvaltningsadministration, parkmiljö, äldreomsorg samt inom fritidsverksamhet.

(mnkr)	Nettobudget, inkl prestations- förändringar	Prognos	Avvikelse	Nettoföränd ring resultatfond	Avvikelse efter resultatöverföringar inkl prest förändringar
Nämnd- o förvaltningsadm	28,3	25,3	3,0	0,0	3,0
Individ- o familjeomsorg	63,8	64,1	-0,3	-0,2	-0,1
- varav socialpsykiatri	23,5	23,5	0,0	-0,2	0,2
Flyktningmottagande	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Parkmiljöverksamhet	16,5	15,0	1,5	0,0	1,5
Avskrivningar	4,2	4,7	-0,5	0,0	-0,5
Internräntor	1,5	1,3	0,2	0,0	0,2
Förskola	232,7	232,9	-0,2	1,2	-1,4
Stöd o service till personer med funktionsnedsättning	160,6	163,8	-3,2	0,0	-3,2
Äldreomsorg	417,3	414,9	2,4	0,0	2,4
Fritid och kultur	15,0	9,5	5,5	0,0	5,5
Arbetsmarknadsåtgärder	1,8	2,5	-0,7	0,0	-0,7
Ekonomiskt bistånd	24,1	27,8	-3,7	0,0	-3,7
- varav handläggning	5,0	6,7	-1,7	0,0	-1,7
Totalt	965,8	961,8	4,0	1,0	3,0
Parkinvesteringar	12,4	12,4	0,0	0,0	0,0
Investeringar inventarier	4,2	2,0	2,2	0,0	2,2

Nämnd- och förvaltningsadministration

För nämnd- och förvaltningsadministration beräknas ett överskott om 3 mnkr. Överskottet är planerat för att balansera befarade underskott inom andra verksamhetsområden.

Individ- och familjeomsorg och socialpsykiatri

För individ- och familjeomsorg prognostiseras totalt ett underskott om 0,1 mnkr. Underskott om 0,3 mnkr återfinns inom missbruksvård. För socialpsykiatri prognostiseras överskott om 0,2 mnkr.

Norrmalm har som s.k. ankomstkommun tagit emot 17 ensamkommande flyktningbarn i år varav 13 barn under augusti. Detta handlar om barn som gett sig tillkänna inom Norrmalms stadsdelsområde. Nämnden ansvarar då för att inleda utredning och fatta beslut om en tillfällig placering i avvaktan på att Migrationsverket ska anvisa barnet vidare till en anvisningskommun.

Fem av dessa barn är anvisade till stadsdelen vilket innebär att det fortsatta handläggningsansvaret åligger förvaltningen och sammanlagt finns nu åtta anvisade ensamkommande flyktingbarn. Dessa barn kräver insatser i form av dygnetruntvård företrädesvis på HVB (hem för vård och boende). Antalet bör jämföras med att det under samma tid endast är fem övriga barn i stadsdelen som är placerade på HVB. Nämnden kan i de flesta fall söka ersättning i form av schablonbelopp men inte för själva handläggningskostnaderna av ankomstbarnen. Handläggningen av ensamkommande flyktingbarn kräver mycket personalresurser. Personalresurserna är dimensionerade utifrån resurstilldelningen för de boende inom stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen anser att en kommunövergripande enhet för handläggning av ensamkommande flyktingbarn skulle minska sårbarheten och öka kvaliteten.

Parkmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet prognostiserar överskott om 1,2 mnkr. Överskottet är planerat. Parkdriften pågår enligt avtal. I planerat parkunderhåll prioriteras tillgänglighet, säkerhets- och trygghetsåtgärder, hållbara gräsytor och underhåll av anläggningar som trappor och murar. Underskott prognostiseras inom kapitalkostnader om 0,3 mnkr. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 0,5 mnkr för ökade kostnader för avskrivningar och 0,2 mnkr för minskade kostnader för internräntor. Om budgetjusteringen beviljas förbättras prognosen med motsvarande belopp.

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 0,2 mnkr före och 1,4 mnkr efter resultatöverföringar. I bokslut 2012 redovisade förskolan ett överskott om 5,9 mnkr. Budgettilldelningen sker efter avläsning av antalet barn varje månad. Som tidigare beräknat sjönk barnantalet kraftigt under sommaren vilket påverkar budgettilldelningen. Förvaltningen erhöll 2,7 mnkr mindre jämfört med om budgettilldelningen gjorts enligt föregående års modell. Under året beräknas 1,5 mnkr betalas för tomgångshyror för två lokaler under ombyggnad till förskola. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering för hyreskostnader i samband med ombyggnaden om 1,5 mnkr, se rubrik medel för lokaländamål. Om budgetjusteringen beviljas förbättras prognosen med motsvarande belopp. Fem av sju enheter beräknas totalt tillföra 1,2 mnkr till sina resultatfonder.

Den 31 augusti var 1909 barn inskrivna i den kommunala förskoleverksamheten vilket är 33 barn mer än motsvarande tidpunkt förra året.

Nämnden beräknas erhålla ersättning för förskolor med hög hyra om 1,1 mnkr för 2013 samt stimulansbidrag för nya förskolelokaler om 4,8 mnkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För stöd och service till personer med funktionsnedsättning beräknas ett underskott om 3,2 mnkr, vilket avser beställaren. Detta kan jämföras med bokslut 2012 då verksamheten redovisade ett underskott om 6,6 mnkr.

Det egentliga underskottet är 8,2 mnkr eftersom årets totala budget för verksamhetsområdet har förstärkts med 5 mnkr från andra verksamhetsområden. För 2012 var motsvarande underskott 14,6 mnkr, då förstärkningen var 8,0 mnkr.

Beviljade insatser har systematiskt setts över i syfte att säkerställa att det ligger i linje med goda respektive skäliga levnadsvillkor utifrån lagstiftning, förarbeten och praxis. En handlingsplan för att sänka kostnaderna finns och uppföljning av planen sker varje vecka.

Detta arbete har visat goda resultat och underskottet inom verksamhetsområdet har minskat med 6,4 mnkr i förhållande till 2012. På grund av ökade volymer och etablering av bostäder med särskild service (enligt LSS) utanför stadens pengsystem kvarstår dock ett underskott för verksamhetsområdet.

Underskottet avser merkostnader för 11 personer i bostad med särskild service som har behov av anpassade lösningar och speciell kompetens t ex inom neuropsykiatri på grund av olika beteendestörningar. Ingen av dessa utförare har valt att ansluta sig till pengsystemet varför en merkostnad utöver budgettilldelning uppstår. Trots budgetförstärkning uppstår underskott för insatser som ska finansieras genom det fasta anslaget. Detta anslag innefattar beslut enligt SoL samt avlösare, ledsagare, kontaktpersoner och personlig assistans enligt LSS. Även taxiresor ska bekostas av det fasta anslaget.

I det beräknade underskottet ingår även kostnader på cirka 0,1 mnkr för evakuering av fyra hyresgäster i förvaltningens gruppbostad Hagagatan 17AB på grund av en stor vattenskada.

Utförarverksamheten redovisar en budget i balans.

Det finns en resursfördelning för stadsdelsnämndernas kostnader för insatser enligt LASS, lagen om assistansersättning. Det handlar om kostnader för de 20 första timmarna för personer som har så omfattande behov att försäkringskassan täcker resterande del av kostnaderna. Denna resursfördelning läses av varje månad. Men de personer som får ett retroaktivt beslut från försäkringskassan hamnar utanför avläsningen och inga resurser fördelas till stadsdelsnämnden för dessa. Detta betyder att anslaget för fasta kostnader får bära kostnaderna för de 20 första timmarna trots att det finns ett resursfördelningssystem för detta. Hittills har 0,4 mnkr betalats i retroaktiva LASS-kostnader och ytterligare 1,2 mnkr beräknas betalas innan årets slut.

Äldreomsorg

Prognosen för äldreomsorgen visar överskott om 2,4 mnkr. I bokslutet för 2012 redovisade verksamheten ett underskott om 5,3 mnkr efter resultatöverföringar.

Ett underskott om 3,2 mnkr prognostiseras för utförarenheterna. Underskottet beror dels på att hemtjänstens intäkter sjunkit på grund av minskad efterfrågan samt en pågående omstrukturering på Väderkvarnens vård- och omsorgsboende. Ett planerat överskott om 5,6 mnkr prognostiseras på avdelningsgemensamma kostnader.

Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering för tomgångshyror i samband med avveckling av servicehus om 2,1 mnkr, se rubrik medel för lokaländamål. Om budgetjusteringen beviljas förbättras prognosen med motsvarande belopp.

Fritid och kultur

För verksamheten beräknas ett överskott om 5,5 mnkr efter resultatöverföringar. Överskottet är planerat för att balansera befarade underskott inom andra verksamhetsområden.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

För ekonomiskt bistånd beräknas ett underskott om 3,7 mnkr. I bokslutet för 2012 redovisade verksamheten underskott med 5,3 mnkr. Minskningen av underskottet beror på att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd har minskat med i genomsnitt 0,1 mnkr per månad under de första åtta månaderna i jämförelse med samma period 2012. Antalet hushåll med försörjningsstöd har under perioden januari - juni uppgått i genomsnitt 218 per månad. Detta är en minskning med i snitt 29 hushåll per månad i jämförelse med samma period 2012.

De åtgärder som har vidtagits under de senaste åren för att få ner antalet bidragshushåll och därmed kostnaderna har börjat ge resultat. Normalm har bland annat under 2012 bistått den gemensamma försörjningsstödsenheten på Östermalm med ett flertal processkartläggningar genom metodstöd i lean vilket resulterat i en mängd förbättringsåtgärder i form av effektivare arbetsrutiner och ökad kvalitet. Med väl fungerande interna rutiner och samverkan med övriga interna och externa parter såsom jobbtorg, försäkringskassa och kronofogdemyndigheten och ett oförändrat, eller i bästa fall förbättrat arbetsmarknadsläge, finns goda möjligheter att ytterligare påverka kostnadsutvecklingen av försörjningsstöd till det bättre. För arbetsmarknadsåtgärder beräknas ett underskott om 0,7 mnkr till följd av att antalet sommarjobb för ungdomar ökats med 72 platser samt fler OSA-anställningar än budgeterat. Normalm har tilldelats budget för 30 sommarjobbare men 102 ungdomar har haft sommarjobb.

Resultatenheter

Mnkr	Resultatöverföring från 2012	Resultat 2013	Resultatöverföring till 2014
Förskolor			
Förskolorna mitt i city	2,4	0,1	2,6
Johannes förskolor	1,6	-0,2	1,3
Sabbatsbergs förskolor	0,5	-0,4	0,1
Karlbergs förskolor	2,0	0,4	2,4
Vasaparkens förskolor	1,1	0,1	1,2
Odenplans förskolor	3,1	0,6	3,6
Matteus förskolor	1,2	0,7	1,9
Totalt förskolor	11,8	1,2	13,0
Fritidsenheten	0,5	0,0	0,5
Socialpsykiatri utförare	0,5	-0,2	0,3
Totalt resultatenheter	12,8	1,0	13,8

Nämnden har sju resultatenheter inom förskoleverksamheten för vilka överskott om 11,8 mnkr fördes över från 2012. För årets resultat prognostiserar förskolorna totalt ett överskott med 1,2 mnkr och totalt beräknas 13 mnkr i överskott att föras över till 2014. Resultatenheten inom socialpsykiatri planerar att disponera 0,2 mnkr från resultatfonden främst för kompetensutveckling och investeringar av nya inventarier. För fritidsenhetens resultatfond prognostiseras ingen förändring.

Investeringar

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget för 2013 tilldelats 5,2 mnkr för investeringar i parker och grönområden. Från 2012 har 0,1 mnkr överförts till Blåkråkan, och 4,0 mnkr för Vasaparkens isaggregat.

I tertialrapport 1 för 2013 beviljades stadsdelsnämnden investeringsmedel från centrala

medelsreserven för oförutsedda investeringar om totalt 3,1 mnkr för tillgänglighetshöjande åtgärder i trappor, gångvägar och lekplatser.

Investeringsmedlen fördelas på följande objekt:

Objekt	Budget 2013 mnkr	Prognos T1	Prognos T2
Bellevueparken	3,0	1,0	0,0
Vanadislunden	0,7	0,7	0,7
Blåkråkan	1,3	1,9	2,6
Småparker	0,2	0,2	
Tegnerlunden		1,0	1,5
Vasaparken - isaggregat		4,0	4,0
Reinvestering lekplatser		0,5	0,5
Överförda medel från 2012	4,1		
Tillgänglighet	3,1	3,4	3,1
Totalt	12,4	12,7	12,4

Investeringarna följer den totala budgeten men omfördelas. 0,7 mnkr föreslås omfördelas till Blåkråkan från Småparker och Bellevueparken. Anledningen till omfördelningen är att de medel som trafikkontoret avsatt för Bellevueparken är tillräckliga för att genomföra huvuddelen av den planerade upprustningen i parken under 2013.

För Blåkråkan betyder omfördelningen att anläggningsarbetet får en mer effektiv genomförandeprocess.

Maskiner och inventarier

Nämnden har erhållit 4,2 mnkr för investeringar i maskiner och inventarier. Under 2013 beräknas cirka 2,0 mnkr av investeringsmedlen att användas för larm/kallelsesystem inom vård- och omsorgsboende.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ingen försäljning av anläggningstillgångar.

Betydande projekt som inte är investeringar

Förvaltningen har inga betydande projekt som inte är investering.

Omslutningsförändringar

Omslutningsförändringar redovisas med 22,2 mnkr för ökade kostnader och intäkter.

Omslutningsförändringar	Kostnader	Intäkter
Individ- och familjeomsorg	5,0	-5,0
Socialpsykiatri	-0,4	0,4
Parkmiljöverksamhet	1,0	-1,0
Förskola	5,2	-5,2

Omslutningsförändringar	Kostnader	Intäkter
Äldreomsorg	8,8	-8,8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	1,9	-1,9
Fritid och kultur	0,6	-0,6
Ekonomiskt bistånd	0,1	-0,1
Totalt	22,2	-22,2

Budgetjusteringar

Stadsdelsnämnderna får täckning av kommunfullmäktige för kapitalkostnader (avskrivningar och internränta) för parkinvesteringar. Prognosen för 2013 visar på ett underskott för avskrivningar om 0,5 mnkr och ett överskott för internräntor om 0,2 mnkr. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden begär budgetjustering med 0,5 mnkr för ökade kostnader för avskrivningar och 0,2 mnkr för minskade kostnader för internräntor.

Medel för lokaländamål

Nämnden begär stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler om 4,8 mnkr. Begäran avser tre nya avdelningar på förskolan Hälsobrunnen på Eastmanvägen 29, två avdelningar på förskolan Mejeriet på Observatoriegatan 21 samt en avdelning på förskolan Lunden på Döbelnsgatan 91-93.

Fastighetskontoret har för Norrmalms räkning i juli 2012 köpt en lokal som nu omvandlas till förskola. I anslutning till den köpta lokalen har förvaltningen hyrt en mindre lokal av bostadsrättsföreningen Planeten 234. Denna lokal ingår också i den förskola som nu byggs. Under hela projekterings- och ombyggnadsperioden har Norrmalm betalat hyra till fastighetskontoret och bostadsrättsföreningen. Det vanliga förfaringssättet vid nyanskaffning av lokaler är att hyresgästen börjar betala hyra först när lokalen tas i anspråk. Den nya förskolan beräknas starta den 15 december. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering för hyreskostnader i samband med omstrukturering till förskola om 1,3 mnkr.

Förvaltningen har sedan juni 2013 tomställt en lokal i suterrängvåningen i Klockhuset på Eastmansvägen 21 i syfte att bygga en förskola. Ombyggnaden är påbörjad och beräknas pågå hela november ut. Norrmalm betalar hyra till fastighetsägaren Micasa AB under ombyggnadstiden. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering för hyreskostnader i samband med omstrukturering till förskola om 0,2 mnkr.

Den 17 april 2013 godkände kommunstyrelsen avveckling av 50 servicehuslägenheter och uppsägning av lokaler på Väderkvarnens servicehus. Uppsägningen är godkänd av fastighetsägaren Micasa AB men med undantag av 17 lägenheter som fastighetsägaren återtog redan vid uppsägningstillfället, måste hyra betalas till hyresvärden under uppsägningstiden som varar i två år. Under våren har verksamheter flyttat inom huset och merparten av de uppsagda lokalytorna har tomställts. Hyreskostnaderna för de tomma lokalerna motsvarar 2,4 mnkr. Inga hyresgäster har sagts upp i servicehuset, men i takt med att äldre flyttar och lägenheter blir tomma uppstår tomgångshyra för lägenheterna. Under perioden april-dec beräknas 15 lägenheter tomställas. Förvaltningen beräknar att dessa tomgångshyror kommer att uppgå till 0,4 mnkr för 2013. För budgetåret 2013 finns ett tillfälligt bidrag för

tomgångshyror i samband med omstrukturering av servicehus inrättat under kommunstyrelsen. Bidraget täcker 75 procent av tomgångshyran. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering för omstrukturering av servicehus om totalt 2,1 mnkr.

I samband med evakuering och renovering av Riddargårdens vård- och omsorgsboende har stadsdelsnämnden av kommunstyrelsens ekonomiutskott beviljats stimulansbidrag om totalt 9,6 mnkr. Bidraget täcker kostnader för evakuering och återflytt av vård- och omsorgsboendet och LSS-boendet, kostnader för dubbla hyror som uppstår under evakueringstiden samt vissa projekteringskostnader för ombyggnationen. Då samtliga kostnader förväntas infalla under 2013 kommer förvaltningen att rekvirera hela bidraget under året.

Nämnden beräknas erhålla ersättning för förskolor med hög hyra om ca 1,1 mnkr för hela 2013.

Analys av balansräkning

Balansräkning

Tillgångar, mnkr	31/8 2013	31/8 2012
Kundfordringar (konto 15xx), bl a avgifter	11,5	7,4
Momskonton (16xx)	26,8	27,5
Diverse kortfristiga fordringar(16xx)	25,1	22,2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20,9	24,4
Summa anläggningstillgångar	60,0	59,4
Summa omsättningstillgångar	84,3	81,5
Summa tillgångar	144,3	140,9
Skulder och eget kapital, mnkr		
Leverantörsskulder (konto 25xx)	- 28,3	-26,1
Utgående moms, försäljning (konto 26xx)	- 0,1	-0,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx år 2012 även konto 28xx)	- 53,1	-58,2
Summa skulder	- 81,5	-84,4
Eget kapital	- 62,8	-56,5
Summa skulder och eget kapital	- 144,3	- 140,9

Kommentarer balansräkningen

Kundfordringar (konto15xx)

Kundfordringar har ökat med 4,1 mnkr sedan tertialbokslut 2012. För de externa kundfordringarna är ökningen 2,2 mnkr och för de interna kundfordringarna är ökningen 1,4 mnkr. Ökningen beror främst på höjda hyror för uthyrning av lägenheter i andra hand till

vård- och omsorgstagare. Andelen osäkra fordringar har minskat med 0,4 mnkr jämfört med tertial 2012.

Diverse kortfristiga fordringar (konto 16xx)

Anledningen till det höga beloppet vid tertialbokslut beror på att momskontona inte nollställs mot finansförvaltningen som vid årsbokslut. Det finns en fordran mot Migrationsverket på cirka 3 mnkr som också ökar nämndens fordringar.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)

Förutbetalda kostnader i tertialbokslut 2 2013 uppgår till 20,9 mnkr och år 2012 var det 24,4 mnkr. Minskningen mot från föregående år är 3,6 mnkr. Det beror främst på att man 2012 hade betalat hyra för Q4 till Micasa på 0,9 mnkr och hade en fordran mot Kungsholmens stadsdelsförvaltning på 0,9 mnkr och mot Östermalms stadsdelsförvaltning på 0,1 mnkr.

Leverantörsskulder (konto 25xx)

Leverantörsskulderna uppgår till 28,3 mnkr, 2,2 mnkr högre än föregående år.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx)

Minskningen från föregående år med 5,1 mnkr beror delvis på att projektmedel för äldreomsorgen har minskat från 2,3 mnkr till 0 kr år 2013. År 2012 fanns också ett stimulansbidrag på 0,7 mnkr med i balansen.

Delårsbokslut

Bokslutet visar ett periodiserat utfall till och med 31 augusti före resultatöverföringar. Delårsbudgeten är beräknad som 8/12 av årsbudgeten. Beräknade prestations- och omslutningsförändringar ingår i budgeten.

Mnkr	Budget 2013	Delårsbudget 31/8 2013	Utfall delårsbokslut 31/8 2013	Differens
Anslag för nämndens verksamhet	965,8	643,9	643,4	0,5
Kostnader	1 143,4	762,3	752,1	10,2
Intäkter	-177,6	-118,4	-108,8	-9,6
Investeringar	16,0	11,1	2,1	9,0
Utgifter	16,6	11,1	2,1	9,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0

Delårsbokslutet visar ett överskott om 0,5 mnkr för perioden januari till och med augusti. Prognosen för årsutfallet visar ett överskott om 3 mnkr mot budget. Differensen beror till största delen på ej fakturerade intäkter som avser stimulansmedel för utbyggnad av förskolelokaler och evakuering och renovering av Riddargårdens vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen föreslår nämnden att besluta om beloppsgräns för periodiseringar (*interimsbokföring*), till ett belopp på 50 000 kr och mer. Det betyder att alla poster på 50 000 kronor och mer måste periodiseras vid tertial- och årsbokslut.

Övrigt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Administrativens andel av de totala kostnaderna		3,29 %		3,6 %	minska	2013
 Antal tävlande i kvalitetsutvärskelsen	2 st	4 st		2 st	tas fram av nämnden	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbeta för genomgripande regelförenklingar med målsättningen att öka stadens servicegrad.	2013-01-01	2013-12-31	
 Finna ytterligare samarbeten mellan nämnder för effektiviseringar.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Alla verksamheter som nämnden finansierar är effektiva.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningens verksamheter kännetecknas av hög kvalitet, effektivitet och arbetsglädje. Beställarkompetensen är hög. Alla verksamheter bedrivs på ett effektivt sätt i enlighet med ingångna avtal. En kultur skapas där ständiga förbättringar är en del av arbetet. Befintliga resurser används optimalt och följs upp systematiskt.

Samarbetet mellan olika nämnder bidrar till ökad effektivitet i verksamheterna.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 På alla enheter arbetar vi löpande med att förbättra rutinerna.				81 %		2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Uppmuntra och inspirera de verksamheter vi finansierar till att arbeta med ständiga förbättringar enligt lean.	2013-04-29	2013-12-31	

Synpunkter och klagomål

Stadsdelsnämnden behandlar synpunkter och klagomål enligt gällande policy för klagomålshantering. Förvaltningen registrerar klagomål och synpunkter i diariet, i vilket också vidtagna åtgärder och återkoppling registreras. I de fall synpunkterna eller klagomålen berör verksamheter på entreprenad, kontaktar förvaltningen den berörda utföraren, överlämnar klagomålet/synpunkten och begär en skriftlig återkoppling av vidtagna åtgärder. Synpunkter och klagomål är en viktig del i verksamheternas kvalitetsarbete. Framkomna brister sammanställs och diskuteras på arbetsplatsträffar och kvalitetsråd för att bidra till förbättringar i verksamheterna.

Driftsfel, exempelvis trasiga papperskorgar i en park, rapporteras till Stockholms stads driftcentral, som vidarebefordrar anmälan till entreprenören för åtgärd. Dessa anmälningar redovisas ej i diariet, utan registreras endast på postlistan..

Parkmiljöavdelningen har under perioden fått in 22 synpunkter och klagomål. De har bland annat rört synpunkter på renhållning, skötsel av gräsytor och störande aktiviteter i parken. Parkmiljöavdelningen åtgärdar så fort som möjligt inkomna klagomål och tar när det är möjligt in idéer och synpunkter från allmänheten i verksamhetsplaneringen.

Till socialtjänstavdelningen har det inkommit fem klagomål, varav tre rör handläggning och två brister i utförandet av beviljade insatser.

Det har inkommit sex stycken synpunkter och klagomål till förskole- och fritidsavdelningen. Fyra tar upp klagomål på förskolans verksamhet, ett avser plats i förskolekön och ett synpunkter på en flerårig personalomsättning.

Äldreomsorgen har under perioden mottagit 18 synpunkter och klagomål varav 10 rör klagomål på utförandet av hemtjänst. Majoriteten av klagomålen mot hemtjänst rör brister i omvårdnaden. Övriga beskriver brister i bemötande, bristande tillgänglighet, dålig kvalitet på matlådor och lång väntetid på trygghetslarm. Under perioden har sex klagomål inkommit om brister i vård- och omsorgsboende varav fyra beskriver bristande vård och omsorg och två rör för få sociala aktiviteter respektive bristande bemötande. Därutöver har ett klagomål inkommit som rör brister i kommunikation mellan beställare och utförare i bedömning av insatser och i genomförandet. Slutligen har ett klagomål inkommit om bristande tillgänglighet och information i handlägningsförfarandet.